

ที่ อว ๐๒๓๓/ว๖๖๖๙

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๙๒ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๙
ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือถึงกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม เพื่อแจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๙ เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินการ
ตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานดังกล่าวตามที่สำนักงาน
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวันนี นนท์ศิริ)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๐๐ ต่อ ๕๐๑๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo@mhesi.go.th

แจ้งท้าย

๑. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ส่วนราชการ) ๕๗ แห่ง
 - มหาวิทยาลัยรัฐ ๙ รัฐ
 - มหาวิทยาลัยราชภัฏ ๓๘ แห่ง
 - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๙ แห่ง
 - สถาบันวิทยาลัยชุมชน ๑ แห่ง
๒. สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ๒๗ แห่ง
๓. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ๗๐ แห่ง

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๙๒

เลขรับ สร. : 386
วันที่รับ : 19/3/2569 08:20

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๙๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๓๙๒
ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘) เกี่ยวกับรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้เสนอรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๙ รับทราบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เรียน ผปคร.
โปรดพิจารณา

มอบ ปอว. เพื่อโปรดพิจารณา
แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

(นางสาวพิมพ์พร ชีวานันท์)
เลขา รมว.อว.

20 มี.ค. 2569

(นางณัฐฎาจารย์ อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(ศาสตราจารย์ศุภชัย ปทุมนากุล)
ปอว.

เรียนคุณศุภภาณี
แจ้ง หน่วยงาน/มหาวิทยาลัย อว.
กยผ.

(นายรวี ตีวกุล)
ผปคร.
24 มี.ค. 2569

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๕๒ (คณิน), ๑๕๓๒ (ปัญหารีย์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๓๙๒

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาบันทึกข้อความสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๒๘๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

๒. สรุปสาระสำคัญของรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔

๓. รายการ QR Code รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔

ด้วยนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้เสนอเรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔ ต่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเสนอ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ในกรณีนี้ สำนักงานฯ จึงขอเสนอเรื่องดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี หรือต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ ไปใช้ประโยชน์ ในการดำเนินการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทันทต่อสถานการณ์และทิศทางการพัฒนาของประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อาทิ การจัดทำยุทธศาสตร์การจตุรกรบประมาณรายจ่ายประจำปี การปรับปรุงการดำเนินงาน/โครงการ ตลอดจนเพื่อให้ประชาชนผู้สนใจรับทราบและมีส่วนร่วมในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔ เป็นรายงานประจำปี ฉบับที่ ๗ ซึ่งส่วนหนึ่งของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act : PDCA) เพื่อแสดงให้เห็นความก้าวหน้าและความท้าทายของสถานการณ์การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) โดยใช้ข้อมูลผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่หน่วยงานของรัฐได้มีการนำเข้าไปในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSOCR) ซึ่งเป็นระบบที่สำนักงานฯ ได้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือหลักในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่วมกับข้อมูลสถิติ สถานการณ์ งานวิจัย และดัชนีชี้วัดต่าง ๆ ที่จัดทำโดยหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติบนหลักการของความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationships : XYZ)

๓.๒ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ มีรายละเอียดประกอบด้วย บทสรุปผู้บริหาร บทนำ ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ประเด็น ประเด็นท้าทายและการดำเนินการในระยะต่อไป ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของผลการดำเนินการได้ ดังนี้ การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวม ๖ มิติ ควบคู่กับ ๖ ด้านยุทธศาสตร์พบว่า ภาพรวมมีการพัฒนาเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยในด้านสังคมและความอยู่ดีมีสุข จากดัชนีความสุขโลกของไทยปรับตัวดีขึ้นเป็นอันดับที่ ๔๙ (จาก ๑๔๗ ประเทศ) และดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันเพิ่มขึ้นเป็น ๕๒.๙๒ สะท้อนถึงคุณภาพชีวิตโดยรวมที่ดีขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ โดยภาพรวมเศรษฐกิจมีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เติบโต ร้อยละ ๒.๕ (เพิ่มจากร้อยละ ๒.๐) ความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ลดลง เห็นได้จากความแตกต่างของรายได้ต่อหัว (GRP per Capita) ระหว่างภาค ลดลงเหลือ ๕.๐ เท่า และระหว่างจังหวัดลดลงเหลือ ๑๔.๗ เท่า ขณะที่ประสิทธิภาพภาครัฐในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมีความโดดเด่น โดยดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ขยับขึ้นเป็นอันดับที่ ๕๒ และดัชนีความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อยู่ในกลุ่ม Tier ๑ (๙๙.๒๒ คะแนน) และด้านสิ่งแวดล้อม สะท้อนจากดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (EPI) เพิ่มขึ้นเป็น ๔๖.๐๐ คะแนน พร้อมทั้งสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๑๘

อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องให้ความสำคัญกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่อันดับลดลงมาอยู่ที่ ๓๐ (จากอันดับ ๒๕) สัมพันธ์กับสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาที่ลดลงเหลือร้อยละ ๐.๙๔ ต่อ GDP ธรรมชาติและประสิทธิภาพภาครัฐ ที่ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลและธรรมาภิบาลถดถอย โดยดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (WGI) มีคะแนนเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ -๐.๒๗ โดยเฉพาะด้านการควบคุมการทุจริตที่มีคะแนนลดลงเป็น -๐.๕๓ คุณภาพคนและสังคมเปราะบาง สะท้อนจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปรับตัวลดลงเล็กน้อยอยู่ที่ ๐.๖๓๖๓ ปัญหาสุขภาพจิตทวีความรุนแรงขึ้น สะท้อนจากอัตราการฆ่าตัวตายที่เพิ่มเป็น ๘.๐๒ คนต่อประชากรแสนคน รวมถึงความเหลื่อมล้ำด้านรายจ่ายของกลุ่มรายได้ต่อจนสุดที่ขยายตัวเป็น ๗.๘๓ เท่า ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ แม้ภาพรวมสิ่งแวดล้อมจะดีขึ้นในบางมิติ แต่ทรัพยากรธรรมชาติพื้นฐานยังน่าเป็นห่วง โดยพื้นที่สีเขียวลดลง ๐.๐๓ ล้านไร่ และปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ๐.๒๕ ล้านตัน

ทั้งนี้ สำหรับสถานการณ์บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พบว่า เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บท (Y๒) ๓๗ เป้าหมาย มีสถานะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สีเขียว) จำนวน ๖ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๒ ของจำนวนเป้าหมายระดับประเด็น โดยยังคงมีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายในระดับที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย จำนวน ๓๑ เป้าหมาย ซึ่งเป็นเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน ๑๖ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๔ เป้าหมาย มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน ๕ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๑ และเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) จำนวน ๑๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๓ และสำหรับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) ๑๔๐ เป้าหมาย พบว่า มีสถานะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว) จำนวน ๓๙ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๖ ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้งหมด ซึ่งเมื่อเทียบกับ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่มีเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้จำนวน ๔๔ เป้าหมาย คิดเป็นปรับตัวลดลงร้อยละ ๑๑.๓๖ ขณะที่เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) จำนวน ๑๐๑ เป้าหมาย ยังคงมีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑๔ ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้งหมด ประกอบด้วย เป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน ๕๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๑ เป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน ๒๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๐ และเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) จำนวน ๓๑ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๔

๓.๓ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ ที่ได้ฉายภาพให้เห็นถึงสถานการณ์ความก้าวหน้าการพัฒนาในมิติต่าง ๆ และผลลัพธ์จากดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ และภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะที่ส่งผลต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในหัวข้อที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จะเป็นข้อมูลให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ ปรับปรุงการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ได้แก่ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี และรายปี แผนปฏิบัติการด้าน... และแผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่ และพัฒนาการดำเนินงาน/โครงการให้สามารถปิดช่องว่างและยกระดับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาของประเทศได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดทำคำขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและตอบโจทย์การพัฒนาประเทศตลอดจนเพื่อให้ประชาชนผู้สนใจรับทราบและมีส่วนร่วมในการติดตาม เสนอแนะและเร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อให้หน่วยงานของรัฐรับทราบความก้าวหน้าของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการดำเนินการในระยะถัดไป รวมทั้งให้หน่วยงานของรัฐใช้ประโยชน์จากรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ ในการดำเนินการขับเคลื่อนและติดตามผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สามารถบรรลุเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนด

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

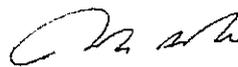
พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔ วรรคสอง กำหนดให้สำนักงานฯ มีหน้าที่จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ประกอบด้วย องค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอัยการ องค์กรอิสระ และรัฐสภาทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงาน

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

สำนักงานฯ ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ ตามข้อ ๓.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

สำเนาถูกต้อง

กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๒๘ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๓๘๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : suppasit@nesdc.go.th

ปัญญากริชย์ ศีปะเสอิจุไชย

(นางสาวปัญญากริชย์ ศีปะเสอิจุไชย)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

17 มี.ค. 2569

ด่วนที่สุด

สำเนา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๔, ๖๒๓๖
ที่ นร.๑๑๑๒/ ๒๘๓ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ด้วยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขอเสนอ เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔ วรรคสอง กำหนดให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีหน้าที่จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปี ซึ่งสำนักงานฯ ได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยจะต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ประกอบด้วย องค์กรในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอัยการ องค์กรอิสระ และรัฐสภาทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงาน ทั้งนี้ สำหรับรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ ประจำปี ๒๕๖๘ จะครบกำหนดการเผยแพร่ภายในวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งในการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบนั้น ให้ถือว่าวันที่สำนักงานฯ มีหนังสือไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นวันที่ดำเนินการตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔ วรรค ๒ โดยสำนักงานฯ จำเป็นต้องนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

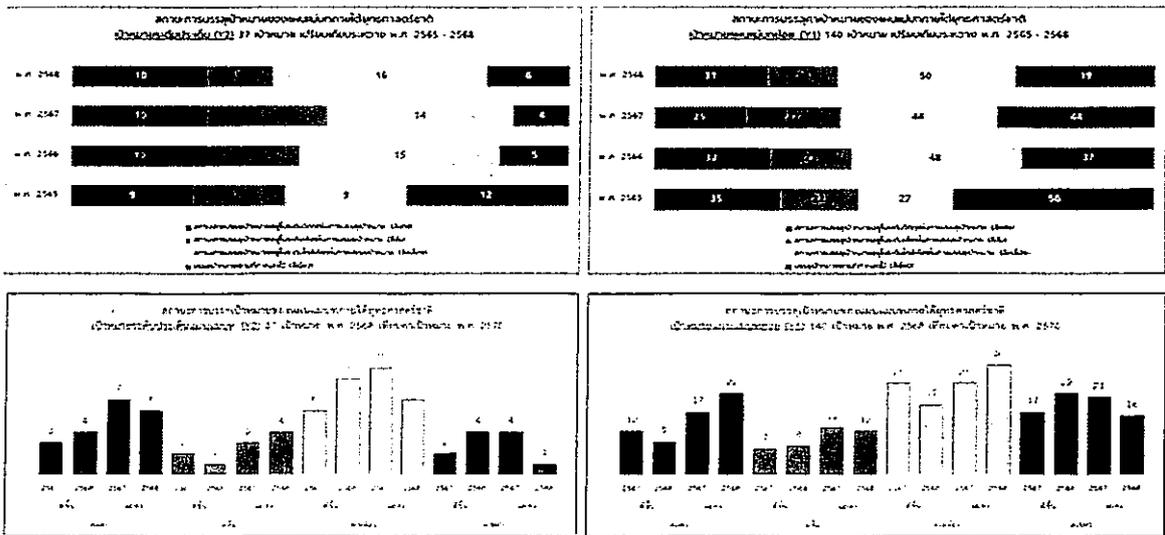
๓.สาระสำคัญ

๓.๑ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ เป็นรายงานประจำปี ฉบับที่ ๗ ซึ่งส่วนหนึ่งของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act : PDCA) เพื่อแสดงให้เห็นความก้าวหน้าและความท้าทายของสถานการณ์การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) โดยใช้ข้อมูลผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่หน่วยงานของรัฐได้มีการนำเข้าไปในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSOCR) ซึ่งเป็นระบบที่สำนักงานฯ ได้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือหลักในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่วมกับข้อมูลสถิติ สถานการณ์ งานวิจัย และดัชนีชี้วัดต่าง ๆ ที่จัดทำโดยหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติบนหลักการของความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationships : XYZ)

นรม. ๑๑๑
เข้า 13.22
๑๖ ม.๑๖๙
๑๑๑/๑๒/๖๙
๑.๐๙ ม.

๓.๒ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ มีรายละเอียดประกอบด้วย บทสรุปผู้บริหาร บทนำ ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ประเด็น ประเด็นท้าทายและการดำเนินการในระยะต่อไป ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของผลการดำเนินการได้ ดังนี้ การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวม ๖ มิติ ควบคู่กับ ๖ ด้านยุทธศาสตร์พบว่า ภาพรวมมีการพัฒนาเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยในด้านสังคมและความอยู่ดีมีสุข จากดัชนีความสุขโลกของไทยปรับตัวดีขึ้นเป็นอันดับที่ ๔๙ (จาก ๑๔๗ ประเทศ) และดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันเพิ่มขึ้นเป็น ๕๒.๙๒ สะท้อนถึงคุณภาพชีวิตโดยรวมที่ดีขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ โดยภาพรวมเศรษฐกิจมีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เติบโต ร้อยละ ๒.๕ (เพิ่มจากร้อยละ ๒.๐) ความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ลดลง เห็นได้จากความแตกต่างของรายได้ต่อหัว (GRP per Capita) ระหว่างภาคลดลงเหลือ ๕.๐ เท่า และระหว่างจังหวัดลดลงเหลือ ๑๔.๗ เท่า ขณะที่ประสิทธิภาพภาครัฐ ในการพัฒนาขีดความสามารถมีความโดดเด่น โดยดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ขยับขึ้นเป็นอันดับที่ ๕๒ และดัชนีความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อยู่ในกลุ่ม Tier ๑ (๙๙.๒๒ คะแนน) และด้านสิ่งแวดล้อม สะท้อนจากดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (EPI) เพิ่มขึ้นเป็น ๔๖.๐๐ คะแนน พร้อมทั้งสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒.๑๘

อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องให้ความสำคัญกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่อันดับลดลงมาอยู่ที่ ๓๐ (จากอันดับ ๒๕) สัมพันธ์กับสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาที่ลดลงเหลือ ร้อยละ ๐.๙๔ ต่อ GDP ธรรมชาติและประสิทธิภาพภาครัฐ ที่ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลและธรรมาภิบาลถดถอย โดยดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก (WGI) มีคะแนนเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ -๐.๒๗ โดยเฉพาะด้านการควบคุมการทุจริตที่มีคะแนนลดลงเป็น -๐.๕๓ คุณภาพคนและสังคมเปราะบาง สะท้อนจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ปรับตัวลดลงเล็กน้อยอยู่ที่ ๐.๖๓๖๓ ปัญหาสุขภาพจิตทวีความรุนแรงขึ้น สะท้อนจากอัตราการฆ่าตัวตายที่เพิ่มเป็น ๘.๐๒ คนต่อประชากรแสนคน รวมถึงความเหลื่อมล้ำด้านรายจ่ายของกลุ่มรายสุดต่อจนสุดที่ขยายตัวเป็น ๗.๘๓ เท่า ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ แม้ภาพรวมสิ่งแวดล้อมจะดีขึ้นในบางมิติ แต่ทรัพยากรธรรมชาติพื้นฐานยังน่าเป็นห่วง โดยพื้นที่สีเขียวลดลง ๐.๐๓ ล้านไร่และปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ๐.๒๕ ล้านตัน

ทั้งนี้ สำหรับสถานการณ์บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พบว่า เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บท (Y๒) ๓๗ เป้าหมาย มีสถานะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สีเขียว) จำนวน ๖ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๒ ของจำนวนเป้าหมายระดับประเด็น โดยยังคงมีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายในระดับที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย จำนวน ๓๑ เป้าหมาย ซึ่งเป็นเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน ๑๖ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๔ เป้าหมาย

มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน ๕ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๑ และเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) จำนวน ๑๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๓ และสำหรับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) ๑๔๐ เป้าหมาย พบว่ามีสถานะการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว) จำนวน ๓๙ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๖ ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้งหมด ซึ่งเมื่อเทียบกับ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่มีเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้จำนวน ๔๔ เป้าหมาย คิดเป็นปรับตัวแย่งร้อยละ ๑๑.๓๖ ขณะที่เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) จำนวน ๑๐๑ เป้าหมายยังคงมีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายหรือคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑๔ ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้งหมด ประกอบด้วย เป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน ๕๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๑ เป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน ๒๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๙ และเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) จำนวน ๓๑ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๔ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาด้วยพร้อมนี้

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

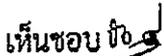
สำนักงานฯ จึงขอความเห็นชอบการนำเสนอรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป เพื่อให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดไว้ ซึ่งจำเป็นต้องเผยแพร่รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ และจัดส่งหนังสือไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๙ เพื่อขออนำเสนอรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยที่สำนักงานฯ จะได้เผยแพร่เป็นข้อมูลให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการต่าง ๆ ให้สามารถปิดช่องว่างและยกระดับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดทำคำขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ตลอดจนเพื่อให้ประชาชนผู้สนใจรับทราบและมีส่วนร่วมในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อทราบผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ เพื่อให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบสำนักงานฯ จะนำเสนอรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

(นายตनुชา พิชยนนท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

เห็นชอบ

(นายอนุทิน ชำญวีรกุล)

นายกรัฐมนตรี

๓๑ ม.ค. ๖๘

กราบเรียน นรม. เพื่อกรุณา... เห็นชอบตามข้อ 4.

ธชช.

๒๗ ม.ค. ๖๘

สรุปสาระสำคัญของรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘

รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ เป็นรายงานประจำปี ฉบับที่ ๗ ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan Do Check Act : PDCA) โดยเป็นการฉายภาพให้เห็นถึงสถานการณ์ความก้าวหน้าการพัฒนาในมิติต่าง ๆ และผลลัพธ์จากการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะที่ส่งผลกระทบต่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในหัวข้อที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยใช้ข้อมูลจากการรายงานผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐจากระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR) ที่หน่วยงานของรัฐได้นำเข้าในระบบ eMENSCR ผ่านการอนุมัติจากผู้บริหารตามสายการบังคับบัญชา (Mo) จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ประกอบการประเมินผลร่วมกับข้อมูลสถิติและสถานการณ์การพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ซึ่งรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ จะเป็นข้อมูลให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการต่างๆ อาทิ ปรับปรุงการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ได้แก่ แผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี และรายปี แผนปฏิบัติการด้าน... และแผนปฏิบัติการในระดับพื้นที่ และพัฒนาการดำเนินงาน/โครงการให้สามารถปิดช่องว่างและยกระดับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาของประเทศได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดทำคำขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ตลอดจนเพื่อให้ประชาชนผู้สนใจรับทราบและมีส่วนร่วมในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

ผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ เป็นการประเมินผลสถานการณ์การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ ๒ ส่วน ได้แก่

๑. การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวม ๖ มิติ พบว่า ภาพรวมการดำเนินงานของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องใน พ.ศ.๒๕๖๘ มีผลการพัฒนาที่เกิดขึ้น ดังนี้

มิติที่ ๑ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทยมีพัฒนาการดีขึ้น สะท้อนจากดัชนีความสุขโลกที่ประเทศไทยมีทั้งอันดับและคะแนนดีขึ้นอยู่ในอันดับที่ ๔๙ (จาก ๑๔๗ ประเทศ) และมีคะแนนอยู่ที่ ๖.๒๒๒ คะแนน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากปัจจัยวัฒนธรรมการบริจจาคีที่เพิ่มขึ้นและอยู่ในสิบอันดับแรกของโลก แต่ยังคงมีความท้าทายในเรื่องความสุขของคนวัยทำงานและความไว้วางใจในสังคมที่อยู่ระดับต่ำเมื่อเทียบกับนานาชาติ ขณะที่ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยมีสถานการณ์ดีขึ้น พิจารณาจากดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยที่มีค่าดัชนีอยู่ที่ ๕๒.๙๒ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีค่าดัชนีอยู่ที่ ๕๑.๖๔ มีสาเหตุจากการเพิ่มขึ้นขององค์ประกอบหลัก ทั้งเศรษฐกิจที่เข้มแข็งและเป็นธรรม และทุนทางวัฒนธรรม

มิติที่ ๒ ชีตความสามารถในการแข่งขันลดลง ขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ดีขึ้น สะท้อนจากอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ลดลงมาอยู่อันดับที่ ๓๐ ด้วยคะแนน ๗๑.๓ คะแนน จากทั้งหมด ๖๙ ประเทศ ลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่อันดับที่ ๒๕ ด้วยคะแนน ๗๒.๕ คะแนน เป็นผลจากอันดับของปัจจัยหลักปรับตัวลดลงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ ขณะที่การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ดีขึ้น พิจารณาจากอัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ที่มีการขยายตัวร้อยละ ๒.๕ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๐ เนื่องจากการกลับมาขยายตัวของการใช้จ่ายและ

การลงทุนภาครัฐ และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP per Capita) ระหว่างภาคที่มีมูลค่าสูงสุดกับต่ำสุด โดยมีค่าอยู่ที่ ๕.๐ เท่า ปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีค่าอยู่ที่ ๕.๓ เท่า

มิตินี้ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ปรับตัวลดลงเล็กน้อย สะท้อนจากดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) ที่ระดับการพัฒนาดนเท่ากับ ๐.๖๓๖๓ ปรับตัวลดลงจาก ๐.๖๓๙๘ ซึ่งเป็นผลจากการลดลงของดัชนีย่อย ได้แก่ ด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ด้านสุขภาพด้านเศรษฐกิจ และด้านชีวิตการงาน ขณะที่ด้านการศึกษา ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม มีค่าดัชนีเพิ่มขึ้น

มิตินี้ ๔ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคมในภาพรวมดีขึ้น สะท้อนจากดัชนีความก้าวหน้าทางสังคมมีคะแนนอยู่ที่ ๗๐.๙๗ คะแนน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีคะแนนอยู่ที่ ๗๐.๖๗ คะแนน มีสาเหตุจากองค์ประกอบที่ดีขึ้น ได้แก่ โภชนาการและการแพทย์ น้ำและสุขาภิบาล ที่พักอาศัย คุณภาพสิ่งแวดล้อม สิทธิและเสรีภาพ สังคมที่เข้าถึงทุกคน และการศึกษาขั้นสูง แต่มีอันดับลดลงอยู่ที่ ๖๒ จากปีก่อนหน้าที่อยู่ที่อันดับ ๕๘ จาก ๑๗๐ ประเทศ สะท้อนว่าหลายประเทศได้ยกระดับการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าทางสังคมที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำในสังคมดีขึ้น พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเท่ากับ ๐.๓๓๓ ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีค่าเท่ากับ ๐.๓๓๕ ขณะที่ความแตกต่างของรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่รวยที่สุดต่อกลุ่มประชากรที่จนที่สุดเพิ่มขึ้นเป็น ๗.๘๓ เท่า จากปีก่อนหน้าที่มีค่าเท่ากับ ๗.๗๙ เท่า คิดเป็นการปรับตัวลดลงเล็กน้อยร้อยละ ๐.๕๑

มิตินี้ ๕ ความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น สะท้อนจากดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อมข้อมูลประเทศไทยที่มีค่าดัชนีอยู่ที่ ๔๖.๐๐ คะแนน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีค่าดัชนีอยู่ที่ ๔๕.๒๐ คะแนน เป็นผลมาจากความสมบูรณ์ของระบบนิเวศที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติในเป้าหมายที่ ๑๔ ระบบนิเวศทางทะเล และเป้าหมายที่ ๑๕ ระบบนิเวศบนบก แสดงให้เห็นว่าแม้จะมีการดำเนินงานในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ครอบคลุมแล้ว แต่ยังมีสถานการณ์อยู่ในระดับท้าทายมากและมีแนวโน้มไม่คืบหน้า โดยมีประเด็นท้าทายในเรื่องของประสิทธิภาพในการฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมทางทะเล การขับเคลื่อนตามแผนดำเนินงานและการบังคับใช้กฎหมายที่ยังไม่สามารถผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ขณะที่ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติมีสถานการณ์คงเดิม สะท้อนจากดัชนีชีวิตเศรษฐกิจสีเขียวที่มีค่าดัชนีคงเดิมอยู่ที่ร้อยละ ๕๘.๒๐

มิตินี้ ๖ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐปรับตัวลดลง สะท้อนจากดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลกที่ประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยลดลงอยู่ที่ -๐.๒๗ คะแนน จากการที่ขาดเสถียรภาพทางการเมือง ประสิทธิภาพของภาครัฐ คุณภาพของกฎระเบียบ หลักนิติธรรม และการควบคุมปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ เช่นเดียวกับผลการจัดอันดับประสิทธิภาพของภาครัฐอยู่ในอันดับที่ ๓๒ ลดลงจากปีก่อนหน้าซึ่งอยู่อันดับที่ ๒๔ จากการลดลงของปัจจัยการคลังภาครัฐ นโยบายภาษี การอบการบริการภาครัฐ และกฎหมายด้านธุรกิจ ขณะที่ดัชนีเสรีภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้นทั้งอันดับและคะแนน โดยอยู่ในอันดับที่ ๘๔ และมีค่าคะแนนอยู่ที่ ๖๐.๖๐ คะแนน ซึ่งเป็นผลจากเศรษฐกิจไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีเสรีภาพทางเศรษฐกิจในระดับปานกลาง โดยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศไทยยังคงมีความแข็งแกร่งในระดับหนึ่ง

๒. การพัฒนารายยุทธศาสตร์ชาติ ๒ ด้าน มีผลการพัฒนาที่เกิดขึ้น ดังนี้

ด้านที่ ๑ ความมั่นคง พบว่า ประชาชนมีความอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น จากดัชนีความสุขโลกที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๙ (จาก ๑๔๗ ประเทศ) ดีขึ้นจากปีก่อนหน้าอยู่อันดับที่ ๕๘ ขณะที่บ้านเมืองมีความมั่นคงปลอดภัยลดลง จากดัชนีสันติภาพโลกอยู่ในอันดับที่ ๘๖ ลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่อันดับที่ ๗๕ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงดีขึ้น จากคะแนนของปัจจัยอิทธิพลทางทหารภายใต้ดัชนีสันติภาพโลกเพิ่มขึ้นเป็น ๑.๖๖๑ คะแนน แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับโลก และดัชนีรัฐประหารบางมีคะแนนลดลงเป็น ๖๖.๒ คะแนน แสดงถึงสถานะมั่นคงมากขึ้นนอกจากนี้ บทบาทด้านความมั่นคงของประเทศไทยเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศภาพรวมดีขึ้น และประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมคงเดิม จากดัชนีความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ประเทศไทยถูกจัดอันดับอยู่ใน Tier ๑ โดยมีค่าเท่ากับ ๙๙.๒๒ คะแนน แต่ดัชนีประชาธิปไตยที่คงอยู่ในอันดับที่ ๖๓ โดยมีคะแนนลดลงอยู่ที่ ๖.๒๗ คะแนน

ด้านที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน พบว่า เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนดีขึ้น จากอัตราการขยายตัวของรายได้ประชาชาติ (GNI) ร้อยละ ๒.๗ ชะลอตัวเล็กน้อยจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๘ ขณะที่อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ร้อยละ ๒.๕ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๐ อีกทั้งการกระจายรายได้ที่สะท้อนจากความแตกต่างของผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per Capita) ระหว่างจังหวัดที่มีมูลค่าสูงที่สุดกับต่ำสุดอยู่ที่ ๑๔.๗ เท่า ดีขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีค่า ๑๖.๓ เท่า และผลิตภาพการผลิตรวม (TFP) ขยายตัวร้อยละ ๒.๑๓ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีค่าร้อยละ ๑.๐๔ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันลดลง จากสัดส่วนมูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนาของประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๐.๙๔ ลดลงจากปีก่อนหน้าที่อยู่ร้อยละ ๑.๑๖ และอันดับความสามารถในการแข่งขันอยู่อันดับที่ ๓๐ (จาก ๖๙ ประเทศ) ลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่อันดับที่ ๒๕ เป็นผลจากการพัฒนาที่ลดลงในปัจจัยย่อยทุกด้าน ทั้งสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพภาครัฐ ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ และโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ พบว่า คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ดีขึ้นในบางมิติ กล่าวคือ มิติด้านค่านิยมและคุณธรรม มีคะแนนดัชนีชีวิตคุณธรรมปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น ๔.๓๖ มิติด้านสุขภาพ มีอัตราการเสียชีวิตจาก ๔ โรคไม่ติดต่อเรื้อรังลดลง แต่มีสุขภาพจิตลดลงจากอัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นเป็น ๘.๐๒ คนต่อประชากรแสนคน มิติด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษาปรับตัวลดลงอยู่ที่อันดับ ๕๕ ขณะที่คะแนนทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น ๓๕.๑๕ คะแนน นอกจากนี้ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตปรับตัวลดลงสะท้อนจากดัชนีความก้าวหน้าของคนด้านชีวิตครอบครัวและชุมชน ปรับตัวลดลงอยู่ที่ระดับ ๐.๕๘๙๔ เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และการแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน รวมถึงครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนเดี่ยวและการที่ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง

ด้านที่ ๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม พบว่า การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติเพิ่มขึ้น จากค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเท่ากับ ๐.๓๓๕ ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีค่าอยู่ที่ ๐.๓๔๓ ขณะที่สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชากรจำแนกตามระดับรายจ่ายอยู่ที่ ๗.๘๓ เท่า เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อนหน้าที่มีสัดส่วนเท่ากับ ๗.๗๙ เท่า การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับปรับตัวลดลง จากดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) มีค่าเท่ากับ

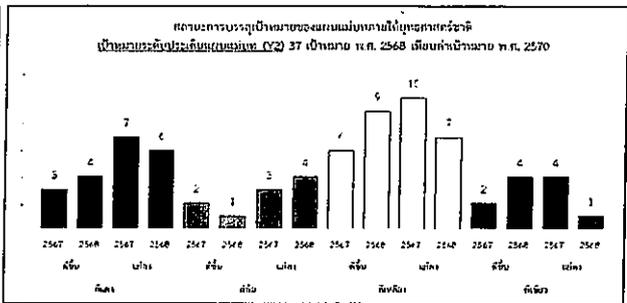
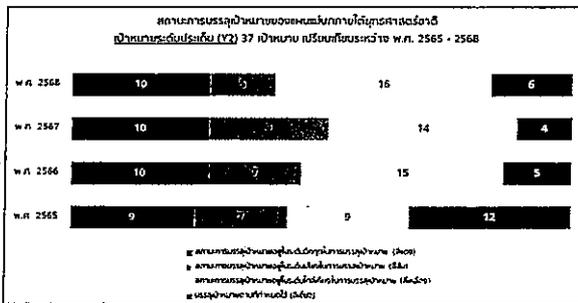
๐.๖๓๖๓ ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อนหน้าที่มีค่าเท่ากับ ๐.๖๓๔๘ นอกจากนี้ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพปรับตัวดีขึ้น จากดัชนีความก้าวหน้าของคนด้านการมีส่วนร่วมที่มีค่าเท่ากับ ๐.๕๓๓๖ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีค่าอยู่ที่ ๐.๕๓๓๕ และดัชนีความยากจนหลายมิติของผู้สูงอายุปรับตัวดีขึ้นโดยมีค่าเท่ากับ ๐.๐๐๔๔ ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีค่าอยู่ที่ ๐.๐๐๗๒

ด้านที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปใช้ได้อย่างยั่งยืน ลดลง จากสัดส่วนพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมลดลง ๐.๐๓ ล้านไร่ การฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมลดลง เนื่องจากไม่มีแหล่งน้ำผิวดินที่มีคุณภาพในเกณฑ์ดีมาก และการจัดการขยะมูลฝอยมีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ๐.๒๕ ล้านตัน และปริมาณของเสียอันตรายเพิ่มขึ้น ๕,๖๑๓ ตัน ขณะที่ปริมาณฝุ่นละออง PM๒.๕ และฝุ่นละออง PM๑๐ ดีขึ้น การใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศดีขึ้น จากปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหัวประชากรของไทยลดลง ๐.๑๑ คาร์บอนไดออกไซด์ต่อหัวประชากร ปริมาณการใช้พลังงานต่อหัวประชากรลดลง ๐.๗๐ กิโลจูลต่อหัวประชากร และส่วนแบ่งการใช้พลังงานหมุนเวียนต่อโครงสร้างการใช้พลังงานทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๑๘ การยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาลดีขึ้น จากผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยเฉพาะสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมดีขึ้นอยู่อันดับที่ ๒๕๐ รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็น ๘,๗๔๗ คน และจำนวนองค์กรนอกภาครัฐ (NGO และเอกชน) เป็น ๓๒๔ องค์กร

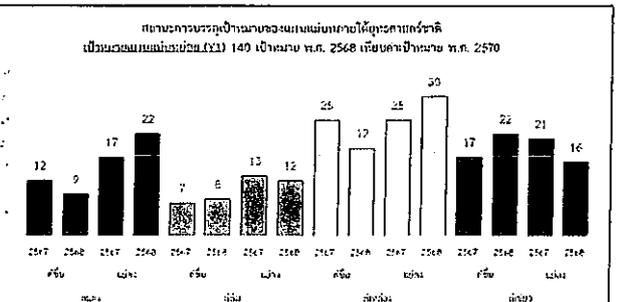
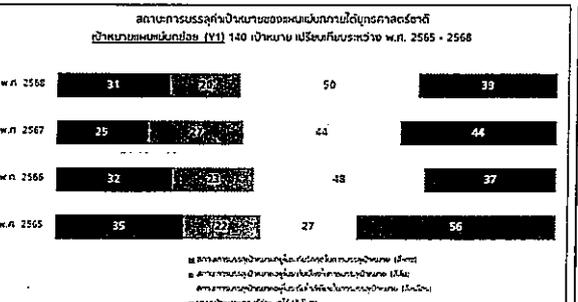
ด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ พบว่า ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใสปรับตัวลดลง สะท้อนจากผลประเมินด้านประสิทธิผลของภาครัฐภายใต้ดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลกที่มี ๐.๒๕ คะแนน ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มี ๐.๓๑ คะแนน ขณะที่ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลงพร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงปรับตัวดีขึ้น จากดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) อยู่ในอันดับที่ ๕๒ (จาก ๑๙๓ ประเทศ) ดีขึ้น ๓ อันดับจากปีก่อนหน้า และผลสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่มีคะแนนในระดับที่ ๔ (ระดับขั้นสูง) ที่ร้อยละ ๕๔.๔๒ ดีขึ้นจากปีก่อนหน้าที่อยู่ร้อยละ ๒๔.๗๔ อย่างไรก็ตาม การควบคุมปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง จากผลการประเมินด้านการควบคุมปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบภายใต้ดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลกเท่ากับ -๐.๕๓ คะแนน ลดลงจากปีก่อนหน้าที่เท่ากับ -๐.๔๔ คะแนน นอกจากนี้ กระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศลดลง จากผลการประเมินด้านหลักนิติธรรม ภายใต้ดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลกเท่ากับ -๐.๒๒ คะแนน ลดลงจากปีก่อนหน้าที่เท่ากับ -๐.๒๐ คะแนน

การประเมินสถานการณ์บรรจุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น

สำนักงานฯ ได้ประเมินสถานะการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ประเด็น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นปีที่ ๓ ในห่วงที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านข้อมูลสถิติ สถานการณ์ งานวิจัย และดัชนีชี้วัดที่จัดทำขึ้นจากหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการดำเนินงาน/โครงการของ หน่วยงานของรัฐที่ถูกนำเข้าสู่ระบบ eMENSUR ณ สิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๒๔๐,๔๓๙ โครงการ พบว่าเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (Y๒) ที่มีสถานะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว) รวมจำนวน ๖ เป้าหมาย¹ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๒ ของจำนวนเป้าหมายระดับประเด็น โดยยังคงมี สถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย จำนวน ๓๑ เป้าหมาย ซึ่งเป็นเป้าหมายที่มี สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน ๑๖ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๔ เป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน ๕ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๑ และเป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุ เป้าหมาย (สีแดง) จำนวน ๑๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๓

ขณะที่เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) รวม ๑๔๐ เป้าหมาย พบว่า มีเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ที่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว) จำนวน ๓๙ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๖ ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้งหมด เมื่อเทียบกับ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่มีเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดจำนวน ๔๔ เป้าหมาย คิดเป็นปรับตัวลดลงร้อยละ ๑๑.๓๖ ส่วนเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) จำนวน ๑๐๑ เป้าหมาย ยังคงมีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑๔ ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้งหมด ประกอบด้วย เป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุ เป้าหมาย (สีเหลือง) จำนวน ๕๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๑ เป้าหมายที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมาย อยู่ในระดับเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย (สีส้ม) จำนวน ๒๐ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๐ และเป้าหมาย ที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย (สีแดง) จำนวน ๓๑ เป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๔ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากแผนแม่บทฯ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) มีการยกเลิกเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) จำนวน ๖ เป้าหมาย และเพิ่มเติมเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) ใหม่

¹ มี 2 เป้าหมายเดิมจากรายงานสรุปผลการดำเนินการฯ ประจำปี พ.ศ. 2567 ได้แก่ 060003 และ 090002 ที่ยังคงสถานะการบรรลุเป้าหมาย (สีเขียว) และ 4 เป้าหมายใหม่ ได้แก่ 020001 120002 160001 และ 170001 ที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายปรับสถานะเป็นบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)

จำนวน ๖ เป้าหมาย ทำให้ยังคงมี ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย รวมถึงได้ปรับปรุงข้อมูลตัวชี้วัดในบางเป้าหมาย แผนแม่บทย่อย นอกจากนี้ ยังได้มีการใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียงในบางเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่ตัวชี้วัด ไม่มีการจัดเก็บและมีการจัดเก็บไม่ต่อเนื่อง จึงทำให้ค่าสีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายของปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ปรากฏให้เห็นในรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๗

ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติตามหลักการ PDCA

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติยังคงมีประเด็นท้าทายสำคัญที่ทุกหน่วยงานของรัฐ ต้องให้ความสำคัญในการร่วมกันแก้ไขอย่างบูรณาการ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ในห้วงเวลาที่เหลือของหัวที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติตามหลักการวงจรบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act : PDCA) ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

การวางแผน (Plan)

ประเด็นท้าทาย

- ความเข้าใจในหลักการและการแปลงแผนระดับชาติ ทั้งในส่วนของยุทธศาสตร์ชาติ และแผน ระดับที่ ๒ ของหน่วยงานของรัฐไปสู่การปฏิบัติ ที่ควรต้องให้ความสำคัญกับการแปลงแผน ทั้งเป้าหมายการพัฒนาไปพร้อมกับตัวชี้วัดของเป้าหมาย
- บริบทการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ทำให้แผนระดับชาติที่ประกาศใช้ในหัวที่ผ่านมาอาจเกิดข้อจำกัด ทั้งในมิติเป้าหมายการพัฒนา ประเด็น/แนวทางการพัฒนา และกลไกการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ที่ไม่สะท้อนบริบทการพัฒนาในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

- สร้างความตระหนักรู้ให้กับบุคลากรภาครัฐในทุกระดับอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับหลักการและการแปลงแผนระดับชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยพิจารณาวิธีการ กลไก และเครื่องมือใหม่ที่จะทำให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ เพื่อให้ เกิดการดำเนินงานบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญ กับการทำงานอย่างบูรณาการเพิ่มมากขึ้นระหว่างสำนักงานฯ และหน่วยงานกลางอื่น ๆ ที่มีหน้าที่กำกับ ติดตาม ประเมินผล และบริหารจัดการระบบงบประมาณของประเทศ เพื่อให้เกิด การบูรณาการและพัฒนาระบบการงบประมาณที่สอดคล้องกับสถานการณ์การพัฒนาประเทศ
- เร่งพิจารณาความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เพื่อนำไปสู่การทบทวน/ปรับปรุง หากจำเป็น และ เผยแพร่ให้หน่วยงานรัฐทราบและใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนระดับที่ ๓ และโครงการ /การดำเนินงานก่อนเริ่มปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ รวมทั้งเร่งศึกษาทบทวนประเด็นการปฏิรูป ประเทศ โดยวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่จำเป็นต้องมีการปฏิรูปประเทศในระยะต่อไปในบริบท ปัจจุบัน ที่มุ่งแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง/เรื้อรังเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการปฏิรูปประเทศอย่างยั่งยืน

การปฏิบัติ (Do)

ประเด็นท้าทาย

- แผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่มีกฎหมายระบุให้มีการจัดทำแผน มีจำนวนมาก และมีการซ้ำซ้อนกัน โดยในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๘ จำนวน ๒๑๕ แผน พบว่า แผนส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๓ (จำนวน ๑๑๔ แผน) ไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำและเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรี สะท้อนว่าการจัดทำ แผนปฏิบัติการด้าน... ของหน่วยงานของรัฐยังไม่เป็นไปตามหลักการที่กำหนด ซึ่งควรมีเท่าที่จำเป็นตาม

บริบทการพัฒนาประเทศเท่านั้น (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หลายแผนปฏิบัติการด้าน... ยังขาดการเชื่อมโยงไปยังเป้าหมายของแผนระดับชาติ รวมทั้งมีตัวชี้วัดที่สะท้อนกระบวนการมากกว่าผลลัพธ์

- โครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานรัฐที่เป็นลักษณะการทำงานแบบแยกส่วน ขาดการบูรณาการ และเป็นงานเดิมที่อาจหมดความจำเป็นและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งผลให้โครงการ/การดำเนินงานอาจไม่ตอบโจทย์และสภาพปัญหาที่เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

- สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติที่มีหน้าที่กลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ควรเร่งดำเนินการวิเคราะห์ช่องว่างและความครอบคลุมของแผนระดับที่ ๓ ของหน่วยงานรัฐในการขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทฯ ในแต่ละเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) ว่ามีแผนระดับ ๓ ไต่บ้างที่จำเป็นหรือขาดหายตามบริบทการพัฒนาประเทศ
- สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติควรเร่งพัฒนาและเผยแพร่ระบบ STAR Leverage Coach เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถจัดทำโครงการแบบ “คานงัด” ที่ตอบโจทย์ทั้งภารกิจหน่วยงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมถึงสามารถระบุผลลัพธ์ของโครงการต่อการปิดช่องว่างของเป้าหมายแผนแม่บทฯ (Contribution of the project) โดยจะทำให้ได้โครงการ/การดำเนินงานที่พุ่งเป้าต่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check)

ประเด็นท้าทาย

- การขาดการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่มีความต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบัน ส่งผลให้บางเป้าหมายแผนแม่บทฯ มีความจำเป็นต้องใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียง (proxy) ที่อาจสะท้อนเป้าหมายได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ประกอบกับบางเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) ที่อาจมีความซ้ำซ้อนหรือไม่ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น (Y๒) ส่งผลให้การติดตามผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติจากรายงานประจำปี อาจไม่สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาในปัจจุบัน
- การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านระบบ eMENSOCR ที่อาจยังไม่ครอบคลุม โครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด เนื่องจากค่านิยมของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกัน ประกอบกับข้อมูลนำเข้าในระบบ eMENSOCR อาจไม่ถูกต้องหรือครบถ้วน ทั้งวงจร โดยเฉพาะการเชื่อมโยงการติดตาม “แผนงาน” และ “แผนเงิน” เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ
- กลไกการติดตามตรวจสอบ โดยเฉพาะหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล อาจยังไม่ได้นำข้อมูลจากระบบ eMENSOCR มาใช้ในการดำเนินการเท่าที่ควร เนื่องจากอาจขาดความเชื่อมั่นในระบบ หรือการมีข้อมูลไม่ครบถ้วนและไม่เชื่อมโยงกัน

ข้อเสนอแนะ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมิติการพัฒนาต่าง ๆ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะภารกิจด้านการจัดเก็บข้อมูล ควรพัฒนาตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนเป้าหมายแผนแม่บทฯ รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความแม่นยำ ต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบัน
- สำนักงานฯ เร่งพัฒนาระบบ eMENSOCR ให้มีความเชื่อมโยงกับระบบกลางในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลระดับชาติเข้ากับระบบการจัดการงบประมาณอิเล็กทรอนิกส์อย่างสมบูรณ์ รวมทั้งเร่งพัฒนาส่วนของการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล (Dashboard) สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สนับสนุนการทำงานของผู้ใช้งานระบบได้อย่างเป็นมิตรมากยิ่งขึ้น

- ยกกระดับกลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐให้เป็นไปตามหลักการวงจรบริหารงานคุณภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้นำเข้าข้อมูลที่มีคุณภาพ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการติดตามตรวจสอบ เห็นความสำคัญของการมีข้อมูลที่มีคุณภาพและการใช้ประโยชน์

รายการ QR Code รายงานสรุปผลการดำเนินการ
ตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๘

<https://www.nesdc.go.th/nscr/report-nscr/>